

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/10/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200270
Dátum vydania rozhodnutia: 21.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8017200270.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobkyne Mgr. L. A., bytom I., zastúpenej advokátom Mgr. Slavomírom Ilavským, so sídlom v Prešove, nám. Legionárov 5, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 28788-2/2017-BA zo dňa 27. marca 2017, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sa/11/2017-65, zo dňa 8. novembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sa/11/2017-65, zo dňa 8. novembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6Sa/11/2017-65, zo dňa 8. novembra 2017 podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 28788-2/2017-BA zo dňa 27. marca 2017 (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“), ktorým žalovaná podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len zákon o sociálnom poistení) potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. 244-2/2017-PO zo dňa 4. januára 2017, ktorým prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že žalobkyni zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňom 30. júna 2016. Krajský súd účastníkom konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že žalobkyňa bola registrovaná v registri daňových subjektov v súvislosti so samostatnou

zárobkovou činnosťou od 01.08.1997. Rozhodnutím Slovenskej komory iných zdravotníckych pracovníkov, asistentov, laborantov a technikov bola žalobkyni vydaná licencia na dobu neurčitú podľa § 71 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkov, stavovských organizáciách, zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z. z.“) na výkon zdravotníckej praxe v kategórii iný zdravotnícky pracovník v povolani logopéd, odbor klinická logopédia. Na základe tejto licencie jej bol Prešovským samosprávnym krajom rozhodnutím zo dňa 13.12.2006 č.j.: 6780/2006/ODDZ-ORU vydané povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení - ambulancii v odbore klinická logopédia. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 244-2/2017-PO zo dňa 4. januára 2017 rozhodol tak, že žalobkyni zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňom 30. júna 2016. Proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu č. 244-2/2017-PO zo dňa 04.01.2017 podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodla žalovaná napadnutým rozhodnutím č. 28788-2/2017-BA zo dňa 27.03.2017 tak, že odvolanie žalobkyne zamietla v celom rozsahu a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z., citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 3 ods. 1, § 5, § 14 ods. 1, písm. b/, § 21 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, písm. b/ a § 138 ods. 5 uvedeného zákona, v spojení s právnou úpravou ustanovenou v § 10 ods. 1, v § 11 a § 12 zákona č. 578/2004 Z. z., postupom v súlade so Správnym súdnym poriadkom citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 2 ods. 1, § 177 ods. 1, § 178 ods. 1, § 180 ods. 1 a § 199 ods. 2 SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby.

4. Správny súd konštatoval, že vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby zákon o sociálnom poistení spája so splnením niektorých podmienok a to, že ide o zárobkovú činnosť zakladajúcu dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu (§ 3 ods. 1) a dosiahnutie príjmu v tejto činnosti, ktorý je vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 zákona o sociálnom poistení (§ 5, § 14 ods. 1). Rovnako k zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia môže dôjsť iba z dôvodov taxatívne uvedených v § 21 zákona o sociálnom poistení a to buď na základe skutočnosti, že samostatne zárobkovo činná osoba nedosiahla príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 tohto zákona, alebo samostatne zárobkovo činné osobe zaniklo oprávnenie na výkon zárobkovej činnosti podľa § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení.

5. Z citovaných ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z. správny súd ustálil právny záver, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je oprávnením na vykonávanie činnosti podľa tohto zákona. Zrušenie povolenia na prevádzkovanie ambulancie za účelom poskytovania zdravotníckej starostlivosti Prešovským samosprávnym krajom rozhodnutím zo dňa 06.12.2014 ešte neznamená, že došlo k zániku oprávnenia na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe.

6. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovanej a na základe podkladov, tvoriacich obsah administratívneho spisu, správny súd mal za nesporné, že žalobkyňa dosiahla za rok 2013 príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti bez odpočítania daňových výdavkov preukázateľne vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie spolu v sume 39.533,17 eur, t.j. vyšší ako je zákonom stanovená suma na vznik a trvanie povinného sociálneho poistenia za rok 2013 (4.830,00 eur) a za rok 2014 dosiahla príjem z podnikania z inej samostatnej zárobkovej činnosti bez odpočítania daňových výdavkov preukázateľne vynaložených na jeho dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie spolu v sume 39.933,67 eur, t.j. vyšší, ako bola stanovená zákonom stanovená suma na vznik a trvanie povinného sociálneho poistenia za rok 2014 (4.944,00 eur). V roku 2015 žalobkyňa už nepodala daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb.

7. Podľa názoru správneho súdu ak žalobkyňa bola do 30.06. kalendárneho roka preukázateľne držiteľkou oprávnenia na výkon a prevádzkovanie zárobkovej činnosti podľa § 3 ods. 1 písm. b/ (malá platnú licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani logopéd, ktorá bola zrušená k

01.01.2017), v roku 2014 mala príjem z podnikania z inej samostatnej zárobkovej činnosti vyšší ako bola zákonom stanovená suma na vznik a trvanie povinného sociálneho poistenia, t.j. vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, pričom v roku 2015 nepodávala daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb, to znamená, že nebol preukázaný príjem žalobkyne ako samostatne zárobkovo činné osoby podľa § 138 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, prvostupňový správny orgán a žalovaná v súlade so zákonom správne ustálili, že u žalobkyne zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 30.06.2016 v súlade s § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, t.j. k 30.06. kalendárneho roka nasledujúcom po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

8. Správny súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že k 31.12.2014 sa už nepovažovala za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa zákona o sociálnom poistení, pretože je nesporné, že v rozhodujúcom období mala príjem z podnikania, resp. z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu, t.j. podľa oprávnenia na vykonávanie zdravotníckej praxe, k zrušeniu ktorého došlo až 01.01.2017. Preto prvostupňový správny orgán a žalovaná správne postupovali pri rozhodovaní vo veci v súlade s § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, ak zánik povinného poistenia posudzovali z hľadiska splnenia podmienok pre povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby a to dosahovanie príjmu zo zárobkovej činnosti. Keďže žalobkyňa v roku 2015 už príjem zo samostatnej zárobkovej činnosti nedosahovala, v súlade so zákonom bol ustálený dátum zániku povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia k 30.06.2016, teda nemohla byť zohľadňovaná skutočnosť, t.j. že žalobkyňa už nevykonávala činnosť na základe vydannej licencie, pretože táto licencia bola naďalej platná a teda nedošlo k zániku oprávnenia na výkon činnosti zdravotníckej praxe, t.j. činnosti vyplývajúcej z právneho vzťahu, ktorý zakladá dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 3 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení). Ustanovenie § 21 zákona o sociálnom poistení nespája moment zániku povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia s podaním registračného listu - odhlášky zo sociálneho poistenia.

9. Správny súd považoval za právne bezvýznamnú argumentáciu žalobkyne, že od 01.01.2015 vykonáva činnosť logopéda ako zamestnanec vo svojej vlastnej spoločnosti E., ktorej predmet podnikania prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia špecializovanej ambulancie v odbore klinická logopédia je vykonávaný na základe vydannej licencie L1C/2006/1C210/00314 zo dňa 16.05.2006 a na základe vydaného povolenia Prešovského samosprávneho kraja zo dňa 05.12.2014, ako aj pridelením nového kódu Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou pre túto spoločnosť E., zo dňa 15.12.2014. Správny súd uviedol, že zo zákona č. 578/2004 Z. z. nevyplýva, že by vydaním tejto licencie, licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe stratila platnosť alebo z tohto dôvodu musela byť zrušená. Táto skutočnosť preto nemá vplyv na posúdenie zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činné osoby.

10. Správny súd dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán a žalovaná rozhodli vecne správne a v súlade so zákonom, ak zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ustálili na 30.06.2016, z ktorých dôvodov žalobu žalobkyne podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

11. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 175 ods. 1 v spojení s § 167 a § 168 SSP. Žalobkyni pre neúspech v konaní nárok na náhradu trov konania nepriznal a vo vzťahu k žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, nezistil dôvody, pre ktoré by bolo spravodlivé požadovať po žalobkyni, aby nahradila žalovanému dôvodne vynaložené trovy konania.

II.

Kasačná sťažnosť žalobkyne

12.1. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Navrhovala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sa/11/2017-65, zo dňa 8. novembra 2017 zmenil a rozhodnutie žalovanej č. 28788-2/2017-BA zo dňa 27.marca 2017 a rozhodnutie pobočky žalovanej Prešov č. 244-2/2017-PO zo 4. januára 2017 zrušil.

Uplatnila si náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súčasne navrhovala priznať podľa § 447 SSP kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

12.2. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobkyňa namietala, že krajský súd porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1, písm. f/ SSP) a tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1, písm. g) SSP). Žalobkyňa nesúhlasila s argumentáciou a záverom správneho súdu o zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konania mu predchádzajúceho.

12.3. Žalobkyňa nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom videla v tom: -že správny súd nesprávne vyhodnotil zrušenie (skončenie) podnikania sťažovateľky ako podnikateľky - fyzickej osoby, keďže bol automaticky súdom prevzatý nesprávny právny názor žalovanej bez dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia; - ďalej v tom, že správny súd nezohľadnil a nevysporiadal sa s § 71 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z., nakoľko boli vydané dve licencie a licencia je neprevoditeľná na inú fyzickú osobu, keď správny súd neodôvodnil, prečo neposudzoval v podrobnostiach druhú licenciu L1C/2006/1C210/00314; - že správny súd nerozlišil, nevysporiadal sa podrobne, nevyhodnotil samostatne a v súvislostiach právne skutočnosti vzniknuté používaním oprávnení sťažovateľky na odbornú činnosť, ktoré vzniklo vydaním licencie č. L1A/2006/1C210/00297 (výkon zdravotníckej praxe odbor klinický logopéd podľa § 68 ods. 1 písm. a/ zákona č. 578/2004 Z. z. a druhej licencie č. L1C/2006/1C210/00314 (výkon činnosti odborného zástupcu pracovníkom odbor klinická logopédia) podľa § 68 ods. 1 písm. c/ zákona č. 578/2004 Z. z. Vytýkala správnemu súdu i žalovanej, že nepochopili podstatu dvoch vydaných licencií, ako aj nesprávne vyhodnotili ukončenie podnikania sťažovateľky podľa zákona č. 455/1991 Zb., nesprávne vyhodnotili ukončenie platnosti kódu poskytovateľa v odbore klinická logopédia č. rozhodnutia 6161/2014/OZ- ORU zo dňa 18. 12. 2014 vydané Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou pobočka Prešov a nesprávne bolo vyhodnotenú rozhodnutie Prešovského samosprávneho kraja č. 6161/2014/OZ-ORU vydané 6. 12. 2014 podľa zákona č. 302/2001 Z. z. v spojení so zákonom č. 578/2004 Z. z., ktorým bolo zrušené rozhodnutie o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti ambulancia v odbore klinická logopédia č. j. 6780/2006/ODDZ-ORU z 13. 12. 2006. Žalobkyňa trvala na tom, že samotná existencia licencie L1A/2006/1C210/00297 nezakladá dôvod na stanovenie zániku nemocenského a dôchodkového poistenia ku dňu 30. 6. 2016, okrem iných dôvodov aj s prihliadnutím na skutočnosť, že od 1. 1. 2015 sťažovateľka podnikala nie ako fyzická osoba, ale ako konateľka a odborný zástupca (logopéd) právnickej osoby E. s odborným oprávnením daným licenciou č. L1C/2006/1C210/00314, čím sa súd ani žalovaná vyčerpávajúcym spôsobom nevysporiadali.

12.4. Žalobkyňa tiež namietala, že súd pochybil, keď sa nijak nezaoberal a vôbec nepoužil ust. § 2 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, ktoré definuje podnikanie. Vytýkala súdu, že rozhodoval na základe nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, nevykonával a nezabezpečil dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, čím porušil § 119, § 120 písm. a/ a § 121 ods. 2 SSP.

12.5. Žalobkyňa za zásadnú a rozhodujúcu otázku, od zodpovedania ktorej závisí aj správne rozhodnutie súdu, je bezpečné a bez pochybností zistenie momentu (dňa), kedy zanikla povinnosť sťažovateľky platiť nemocenské a dôchodkové poistenie sťažovateľky ako podnikateľky - fyzickej osoby, v postavení SZČO. Mala za to, že v danej veci preukázala, že táto skutočnosť nastala dňa 31. 12. 2014. Považovala za mylný právny názor ako správneho súdu tak žalovanej, že jedinou skutočnosťou alebo listinou, na základe ktorej trvá platobná povinnosť sťažovateľky je vydaná licencia L1A/2006/1C210/00297 zo dňa 16. 5. 2006, bez ohľadu na ďalšie listinné dôkazy. Poukázala na to, že rozhodnutie o vydanie licencie L1A/2006/1C210/00297 zo dňa 16. 5. 2006, podľa § 68 ods. 1 písm. a/ zákona č. 578/2004 Z. z. je vydané na výkon zdravotníckej praxe v kategórii iný zdravotnícky pracovník v povolani logopéd v odbore klinická logopédia výlučne pre podnikateľa - fyzickú osobu, pričom ona disponuje aj rozhodnutím o vydanie licencie č. L1C/2006/1C210/00314 z 16. 5. 2006 podľa § 68 a ods. 1 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z. na výkon činnosti odborného zástupcu zdravotníckym pracovníkom v povolani logopéd v odbore klinická logopédia, ktorá je neprevoditeľná na inú fyzickú osobu a táto licencia môže byť využívaná ako doklad preukazujúci odbornosti držiteľky ako odborného zástupcu výlučne pre podnikateľa právnickú osobu. Výslovila názor, že listinnými dôkazmi bolo preukázané, že dňom 31. 12. 2014 nastala skutočnosť, ktorá preukazuje zánik jej oprávnenia podnikateľky ako fyzickej osoby v súlade s § 21 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. a tým súčasne v uvedený deň bola zrušená jej

povinnosť platiť povinné nemocenské a dôchodkové poistenie ako SZČO z dôvodu, že sťažovateľka stratila právnu subjektivitu. Žalobkyňa ďalej uviedla, že odbornú činnosť vykonávala následne ako konateľka a odborný zástupca E., čo je ale iný právny subjekt a tam platila a platí povinné poistenie podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

12.6. Žalobkyňa tiež poukázala na to, že pre vznik oprávnenia poskytovať odbornú činnosť logopéda počnúc rokom 2006 bolo nevyhnutné, aby splnila kumulatívne spolu tri základné podmienky: - 1/vydanie Komorou licencie č. L1A/2006/1C210/00297 pre fyzickú osobu na výkon povolenej zdravotníckej praxe v odbore klinická logopédia; - 2/rozhodnutie Prešovského samosprávneho kraja č. j. 6780/2006/ODDZ-ORU zo dňa 13. 12. 2006 podľa zákona č. 302/2001 Z. z. v spojení so zákonom č. 578/2004 Z. z., ktorým bolo povolené sťažovateľke poskytovanie zdravotnej starostlivosti v ambulancii v odbore klinická logopédia; - 3/rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý na základe povoľovacieho orgánu - Prešovského samosprávneho kraja, v tom čase, udelil platný kód N76301141201 v odbore klinická logopédia pre sťažovateľku.

12.7. Žalobkyňa zdôraznila, že podnikala podľa osobitného zákona č. 578/2004 Z. z. a pre vykonávanie jej logopedickej činnosti musela okrem udelenia licencie súčasne splniť aj podmienky uvedené v bode 2/ a 3/. Ďalej zdôraznila, že situáciu, ktorú súd bagatelizuje, ktorá vznikla ukončením platnosti kódu poskytovateľa a rozhodnutím Prešovského samosprávneho kraja o zrušení povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre sťažovateľku k 31. 12. 2014, za existencie (nezrušenej licencie), možno vyhodnotiť iba jediným posudkom a to tak, že bez prideleného (zrušeného) kódu a bez povolenia (zrušené) Prešovského samosprávneho kraja prestala spĺňať zákonné podmienky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti klinická logopedička. Samotná licencia bez ďalších dvoch dokladov neopravňuje sťažovateľku na podnikanie, a nemôže preto byť dôvodom na trvanie a predpísanie nemocenského a dôchodkového poistenia do 30. júna 2016.

12.8. Záverom žalobkyňa zdôraznila, že nakoľko vykonáva odbornú činnosť na základe licencie č. L1C/2006/1C210/00314 ako oprávnená osoba v E. a platí platby poistného žalovanej, pri prípadnom vymáhaní poistného od sťažovateľky ako už neexistujúcej podnikateľky - fyzickej osoby, spätne, by vznikli duplicitné platby, čo by bola nielen nezákonnosť, ale už absurdnosť.

12.9. Žalobkyňa tiež vytýkala správne súdu nedostatočné odôvodnenie rozsudku, ktorým postupom jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím bolo porušené jej základné právo účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. V danej súvislosti upriamila pozornosť na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Troja c/a Španielsko z 9.12.1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z r. 1993, sťažnosť č. 18390/91) a nález Ústavného súdu SR I.ÚS 226/03 z 12. 5. 2004. IV.ÚS 113/03.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobkyne

13.1. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobkyne navrhovala, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sa/11/2017-65, zo dňa 8. novembra 2017 zamietol. Napadnutý rozsudok krajského súdu považovala za vecne správny a zákonný, stotožniac sa s jeho odôvodnením. Kasačnú sťažnosť žalobkyne považovala za nedôvodnú.

13.2. V dôvodoch vyjadrenia žalovaná uviedla, že žalobkyňa v kasačnej sťažnosti zo dňa 28. decembra 2017 neuviedla také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie č. 28788 - 2/2017 - BA zo dňa 27. marca 2017. Poukázala na to, že vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomnom vyjadrení zo dňa 29. júna 2017 podrobne objasnila skutkový a právny dôvod, na základe ktorého rozhodla, že žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 30. júna 2006. Výslovila názor, že vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činné osoby postupovala v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z.

13.3. Žalovaná nesúhlasila s tvrdením žalobkyne uvedenom v kasačnej sťažnosti, že posudzovanie príjmov za roky 2013 a 2014 je v tomto konkrétnom prípade právne bezvýznamné, pretože podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sa pri posudzovaní vzniku, resp. zániku povinného poistenia samostatne zárobkovo činné osoby vychádza z príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej

činnosti alebo z výnosu súvisiaceho s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, ktorý samostatne zárobkovo činná osoba dosiahla za predchádzajúci kalendárny rok. Vzhľadom na právnu úpravu zákona o sociálnom poistení bola sociálna poisťovňa povinná pri vydaní sporných rozhodnutí vychádzať práve z príjmu žalobkyne z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorý dosiahla za roky 2013 a 2014 (predmetom preskúmania zákonnosti sú rozhodnutia vo veci trvania povinného poistenia žalobkyne v období od 1. januára 2015 v do 30. júna 2016).

13.4. Žalovaná nesúhlasila ani s názorom žalobkyne, že jej povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniklo v zmysle § 21 ods. 4 zákona o sociálnom poistení dňa 31. decembra 2014, pretože podľa názoru Sociálnej poisťovni žalobkyňa ku dňu 31. decembra 2014 nezakázala všetky oprávnenia, na základe ktorých bola žalobkyňa oprávnená dosahovať príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z., keďže bola držiteľkou ďalšieho oprávnenia na vykonávanie činností a to licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v kategórii iný zdravotnícky pracovník v povolani logopéd, odbor klinická logopédia č. L1A/2006/1C210/00297, táto licencia rozhodnutím Slovenskej komory iných zdravotníckych pracovníkov č. OP L1R/2016/1C210/50 zo dňa 16. novembra 2016 bola zrušená ku dňu 1. januára 2014.

13.5. Citujúc právnu úpravu § 3 ods. 4 písm. a/ až e/ zákona č. 578/2004 Z. z. žalovaná uviedla, že z uvedenej právnej úpravy je zrejmé, že zákon č. 578/2004 Z. z. upravuje rôzne alternatívy ako možno vykonávať zdravotnícke povolanie. Jednou z nich je výkon zdravotníckeho povolania na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, pričom ustanovenie § 3 ods. 4 uvedeného zákona v jednotlivých písmenách upravuje ďalšie spôsoby výkonu zdravotníckeho povolania. Žalovaná mala za to, že ak by mal zákonodarca v úmysle zakotviť, že na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe môže jej držiteľ vykonávať zdravotnícke povolanie len v spojení s povolením na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, nezpracoval by osobitne do § 3 ods. 4 tohto zákona v písmene c) možnosť vykonávať zdravotnícke povolanie na základe licencie na výkon v samostatnej zdravotníckej praxe. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 10 ods. 1, 2 zákona č. 578/2004 Z. z. uviedla, že uvedený zákon ustanovuje, že na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe je potrebná jedine licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, nevyžaduje sa ďalšie povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydané Ministerstvom zdravotníctva SR alebo v rámci preneseného výkonu štátnej správy samosprávnym krajom. Žalovaná ďalej tvrdila, že taktiež z § 4 zákona č. 578/2004 Z. z. vyplýva, že poskytovateľom zdravotnej starostlivosti je nielen fyzická osoba alebo právnická osoba na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia alebo povolenia vydaného podľa osobitného predpisu, ale je fyzická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Mala za to, že vychádzajúc z ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z. je držiteľ licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe vydané podľa § 68 ods. 1 písm. a/ oprávnený priamo na základe predmetnej licencie vykonávať zdravotnícke povolanie a poskytovať zdravotnú starostlivosť. Ku skutočnosti, že žalobkyňa od 1. januára 2015 vykonáva zdravotnícku činnosť ako zamestnanec u zamestnávateľa E. žalovaná tiež uviedla, že zákon o sociálnom poistení nevyklučuje súbeh poistení a nadobudnutie právneho postavenia zamestnanca nemá za následok zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby. V závere žalovaná poukázala na to, že ustanovenie § 68 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. upravuje 4 druhy licencií, pričom každá z týchto licencií ma osobitné určenie.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP) v rozsahu námietok uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť žalobkyne prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne je dôvodná.

15. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sa/11/2017-65, zo dňa 8. novembra 2017, ktorým krajský súd ako súd správny podľa § 190 SSP žalobu zamietol.

16. Predmetom preskumavacieho konania v danej veci pred správnym súdom bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu - Sociálnej poisťovne ústredie č. 28788-2/2017-BA zo dňa 27. marca 2017, ktorým žalovaná podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov č. 244-2/2017-PO zo dňa 4. januára 2017, ktorým prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že žalobkyni zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňom 30. júna 2016.

17. Kasačný súd zákonnosť napadnutého rozsudku krajského súdu ako súdu správneho posudzoval na základe skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, ktoré uviedol krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré z tohto dôvodu najvyšší súd už neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

18. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

19. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutí žalovaného správneho orgánu v konaní o sociálnej žalobe, ktorú podala fyzická osoba, správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

20. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších čŕt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

21. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovanej náležite nepostupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu napadnutého žalobou náležite nevykonával v súlade s

platnou právnou úpravou zákona o sociálnom poistení v spojení s právnou úpravou na vec sa vzťahujúcou (zákon č. 578/2004 Z. z.) a svoju právnú úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, náležite neodôvodnil. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovanej a postupu mu predchádzajúceho pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k inému právnemu záveru ako správny súd, keď námietky žalobkyne uvedené v jej žalobe vyhodnotil ako dôvodné pre spochybnenie vecnej správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovanej.

V.

Právne posúdenie veci kasačným súdom

22. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

23. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

24. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôkaz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98“). (I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750, nález Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 22/06). Judikatúra ústavného súdu tiež kladie dôraz na to, že v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy s uplatňovaním princípu právnej istoty v právom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem; medzi ústavné princípy vlastné právnemu štátu patrí aj zákaz svojvôle v činnosti štátnych orgánov, ako aj zásada primeranosti, resp. proporcionality (m. m. PL. ÚS 1/04).

25. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

26. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

27. Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie (čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky) .

28. V danej súvislosti kasačný súd dáva tiež do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd konštatuje: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútno. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad *ratione legis* pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

29. Najvyšší súd v kasačnom konaní o prieskume zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu zameril svoju pozornosť zásadným námietkam sťažovateľky - žalobkyne, ktorými namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1, písm. g/ SSP a že nesprávnym procesným postupom znemožnil jej ako účastníkovi konania, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1, písm. f/ SSP). Nesprávne posúdenie veci videla v tom, že správny súd v danom prípade v rozpore so zákonom aplikoval ustanovenia zákona o sociálnom poistení v spojení s ustanoveniami zákona č. 578/2004 Z. z. pri posudzovaní zániku jej podnikania ako fyzickej osoby. Porušenie jej práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1, písm. f/ SSP) videla v tom, že správny súd nevykonal dokazovanie, rozhodol na základe nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a napadnutý rozsudok náležite neodôvodnil, pričom sa stotožnil s právnym posúdením veci žalovanou.

30. Kasačný súd mal v danej veci preukázané, že medzi účastníkmi ostali sporné otázky, či samotná licencia L1A zakladá jej držiteľovi (lekárovi) status samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. v platnom znení, s uvedenou otázkou súvisí ďalšia otázka a to posúdenie, či lekár len na základe licencie L1A mal povinnú účasť na sociálnom poistení podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, a tretia otázka a to, či postupom správneho súdu a žalovanej v konaní došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces. Z uvedených dôvodov kasačný súd zameril svoju pozornosť k uvedeným sporným otázkam.

31. K uvedeným sporným otázkam zaujal právny názor veľký senát správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len veľký senát) v uznesení sp. zn. 1Vs 1/2019 zo dňa 30. apríla 2019, ktorým rozhodol o otázkach nastolených v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžsk/33/2017 zo dňa 18. februára 2019, ktorým senát 10S správneho kolégia najvyššieho súdu podľa § 22 ods. 1 písm. a) SSP postúpil vec vedenú na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sžsk/33/2017 na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Odpovede prijaté veľkým senátom na nastolené otázky sú záväzné pre posúdenie veci aj v danom prípade.

32. Veľký senát správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na otázky nastolené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžsk/33/2017 zo dňa 18. februára 2019 v

uznesení 1Vs 1/2019 zo dňa 30. apríla 2019 prijal nasledovné odpovede:

„Odpoveď na 1/ otázku: Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody/zmluvy s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2/ otázku: Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1, písm. a/, bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licenci L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3/ otázku: Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

33. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že veľký senát posudzoval otázky nastolené senátom 10S v rozsahu vymedzenom v uznesení sp. zn. 10Sžsk/33/2017 zo dňa 18. februára 2019, ktorým bol viazaný, a dospel k záveru o správnosti názoru senátu 10S vo vzťahu ku všetkým trom nastoleným otázkam, a preto v zmysle § 466 ods. 5, písm. b/ SSP k týmto otázkam dal odpoveď v znení uvedenom vo výroku tohto rozhodnutia. Veľký senát v odôvodnení rozhodnutia konštatoval nasledovné:

33.1. „Vo vzťahu k prvej otázke - posúdenie, či licencia L1A vydaná lekárovi na výkon samostatnej zdravotníckej praxe podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. (ne)má charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody/zmluvy s iným poskytovateľom; veľký senát konštatuje, že podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti fyzickými osobami a právnickými osobami upravuje osobitný predpis, ktorým je zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zákonodarca v právnej úprave ustanovenej v § 4 písm. b/ uvedeného zákona za poskytovateľa zdravotnej starostlivosti považuje fyzickú osobu, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (§ 10).

Podľa § 10 ods. 1, 2 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení účinnom k 31.5.2010 samostatnú zdravotnícku prax môžu vykonávať zdravotnícki pracovníci v povolani lekárske, zubný lekár, sestry, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, liečebný pedagóg, logopéd, psychológ, špeciálny pedagóg a masér. Na výkon samostatnej zdravotníckej praxe sa vyžaduje licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe [§ 68 ods. 1 písm. a)].

Samostatná zdravotnícka prax podľa odseku 1 je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia, ak v odseku 3 nie je ustanovené

inak, alebo na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení.

Podľa § 68 ods. 1, písm. a/, b/, c/,d/, ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení účinnom k 31.5.2009 licencie sa vydávajú a) na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (§ 10) zdravotníckym pracovníkom v povolani lekář, zubný lekář, sestra, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, liečebný pedagóg, logopéd, psychológ, špeciálny pedagóg a masér, b) na výkon zdravotníckeho povolania [(§ 3 ods. 1 písm. a)] zdravotníckym pracovníkom v povolani lekář, zubný lekář, farmaceut, sestra, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, liečebný pedagóg, logopéd, psychológ, špeciálny pedagóg, biológ, verejný zdravotník, fyzik, chemik, genetik, technik laboratórnej medicíny, medicínsko-technický laborant, zdravotnícky laborant, farmaceutický laborant, rádiologický asistent, zdravotnícky záchranár, dentálna hygienička, asistent hygieny a epidemiológie, asistent výživy, c) na výkon odborného zástupcu zdravotníckym pracovníkom v povolaniach ustanovených v § 27, d) na výkon lekářskej posudkovej činnosti podľa § 7a zdravotníckym pracovníkom v povolani lekář.

Slovenská lekářská komora vydáva licencie zdravotníkemu pracovníkovi v povolani lekář.

Z citovanej právnej úpravy zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti vyplýva, že lekář môže vykonávať samostatnú zdravotnú prax (§ 10 ods. 1) na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (§ 68 ods. 1 písm. a) - licencia L1A, vydananej mu Slovenskou lekářskou komorou (§ 68 ods. 2). Zákonodarca v zákone o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti v § 10 ods. 2 definuje samostatnú zdravotnícku prax zdravotníckych pracovníkov - lekářa (§ 10 ods. 1) ako poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia, ak v odseku 3 nie je ustanovené inak, alebo na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení. V dôvodovej správe tohto zákona sa konštatuje, že vo väzbe na § 4 sa definuje samostatná zdravotnícka prax ako jeden zo spôsobov výkonu zdravotníckeho povolania konkrétne na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení (v byte chorého, v inom prirodzenom sociálnom prostredí osoby, ktorá vyžaduje poskytovanie zdravotnej starostlivosti) alebo u iného poskytovateľa. Z logického výkladu uvedenej právnej úpravy plynie záver, že lekář môže vykonávať samostatnú zdravotnícku prax na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia, alebo na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení, viažuceho sa k zmluvnému dojednaniu. Pri interpretácii uvedenej právnej úpravy treba posudzovať licenciu lekářa L1A vo vzťahu k oprávneniu na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. Zákonodarca v právnej úprave ustanovenej v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom k 31.12.2010 za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa tohto zákona považuje fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu (Například zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení zákona č. 302/1999 Z. z., zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov.), okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu. (Například zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcoch a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov a zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

38. Vychádzajúc z uvedeného veľký senát správneho kolégia považoval argumentáciu senátu 10S vo vzťahu k prvej nastolenej otázke za správnu.“

„33.2. Vo vzťahu k druhej otázke - posúdenie, či povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekářa, v zmysle § 178 ods. 1, písm. a/, bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. (nie)je posudzovať príjmy poistenca - lekářa výlučne vo vzťahu k licenci L1A, veľký senát konštatuje, že podmienky vzniku a zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby zákonodarca ustanovuje v § 21 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom k 31.12.2010 povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu (zákon o dani z príjmov) alebo výnos

súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu (zákon o dani z príjmov) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9, ak tento zákon neustanovuje inak.

Vychádzajúc zo znenia citovanej právnej normy zákona o sociálnom poistení predpokladom vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle zákona o sociálnom poistení (§ 21) je preukázanie, že posudzovaná osoba spĺňa zákonné podmienky statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby definovanej v § 5 písm. c/ tohto zákona v platnom znení a za tým účelom si zadovážiť skutkové zistenia a súčasne preukázanie, že táto osoba v zákonom určenej dobe dosiahla príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu (zákon o dani z príjmov) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, ktorý bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9. Pri posudzovaní zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia tejto osoby je rozhodujúce, že k 30. júnu kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu (zákon o dani z príjmov) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9, ak tento zákon neustanovuje inak. Logickým výkladom uvedenej právnej úpravy plynie záver, že pokiaľ zákonodarca podmieňuje vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia povinnej osoby preukázaním statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby definovanej v § 5 písm. c/ tohto zákona v platnom znení, tak aj pri posudzovaní príjmu plynúceho z jej podnikania, predpokladá dosahovanie príjmu z jej podnikania ako samostatne zárobkovo činnnej osoby, z čoho plynie záver, že povinná osoba dosiahla príjem z podnikania na základe oprávnenia na výkon samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení.

Obdobný právny názor už najvyšší súd judikoval vo svojej predchádzajúcej judikatúre. Senát 10S v predkladacom uznesení správne poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžso/20/2011 z 15.12.2011, publikované aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 4/2012 pod č. 72, v ktorom najvyšší súd vyjadril právny názor, že „pri posudzovaní príjmov podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je potrebné prihliadať len na tie príjmy z podnikania, ktoré vyplynuli z podnikateľskej činnosti posudzovaného statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby“, a na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 9Sžso/8/2013 z 25.06.2014, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že „... Sociálna poisťovňa musí pri rozhodovaní o predpísaní poistného vždy skúmať otázku, či v rozhodnom období mala fyzická osoba z výkonu SZČO skutočne taký príjem, ktorý zakladá jej poistenie a povinnosť platiť poistné od 01. 07. toho-ktorého kalendárneho roka. Sociálna poisťovňa teda musí vždy skúmať, či všetky príjmy SZČO vykázané v daňovom priznaní sú aj príjmami osoby, považovanej za zúčastnenú na poistení ako SZČO v zmysle § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení v znení platnom do 31.12.2010“. Vychádzajúc z uvedeného veľký senát nemohol súhlasiť s argumentáciou generálneho riaditeľa SP vo vzťahu k druhej nastolenej otázke, že ak si veľký senát osvojí právny názor, podľa ktorého je potrebné zisťovať, či príjem z podnikania dosahovala účastníčka konania na základe licencie L1A, tak tento právny názor sa dotkne nielen lekárov držiteľov licencie L1A, ale aj ostatných účastníkov právnych vzťahov, ktorí vykonávajú zárobkovú činnosť podľa § 6 ods. 1,2 zákona č. 595/2003 Z. z. na základe viacerých oprávnení, resp. v priebehu roka majú viacero oprávnení postupne, resp. s určitým časovým prelínaním.

Veľký senát k uvedenému konštatuje, že zákon o sociálnom poistení explicitne neupravoval a ani neupravuje situáciu, keď fyzická osoba disponovala dvomi oprávneniami na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, príjem mala len z činnosti, ktorá bola vykonávaná výlučne na základe jedného z nich a oprávnenie, z ktorého fyzická osoba (ne)dosahovala príjem ostalo sporné, tak ako v posudzovanom prípade. Zákon o sociálnom poistení v znení do 31.12.2010 v § 21 ods. 4 písm. b) ustanovoval, že povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniká vždy samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b) a c) dňom zániku týchto oprávnení, a samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. c) odo dňa vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, 21) ak od tohto dňa podľa svojho

vyhlásenia nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c).

V danej súvislosti veľký senát upriamuje pozornosť na to, že v súvislosti s výkladom zákona o sociálnom poistení, ktorý sa vo vzťahu k stanoveniu statusu SZČO mení pomerne často, pričom tieto zmeny odrážajú najmä aktuálnu rozhodovaciu prax správnych súdov a Ústavného súdu SR (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 63/2012 z 23.02.2013, ktorý sa týkal obdobného, aj keď nie skutkovo totožného problému s účasťou na sociálnom poistení advokátov). Súčasne poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 295/2017, v ktorom ústavný súd vyslovil právny názor, že „...k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy.“ Ústavný súd SR vo svojej judikatúre pripustil tiež možnosť súdu odchyliť sa od doslovného znenia zákona napr. v náleze sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008, v ktorom skonštatoval, že: „Súd môže, ba dokonca sa musí od doslovného znenia právneho textu odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.“

Veľký senát vychádzajúc z uvedených rozhodnutí ústavného súdu a teleologického výkladu právnych noriem ustanovených v § 5 písm. c) a § 21 ods. 1 a 4 písm. b) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2010, považoval argumentáciu Sociálnej poisťovni v rozpore s ústavne konformným výkladom predmetnej právnej úpravy, keďže potiera samotný účel zákona o sociálnom poistení, ktorým je viazať účasť na sociálnom poistení na určitý dosiahnutý príjem zo zárobkovej činnosti, a preto napriek tomu, že zákon o sociálnom poistení nerozlišuje na účely účasti na sociálnom poistení príjem, ktorý fyzická osoba môže dosiahnuť z viacerých oprávnení, vychádzajúc zo systematického výkladu zákona, samotný status SZČO, teda len splnenie podmienky udelenia oprávnenia automaticky účasť na sociálnom poistení nezakladá. Vychádzajúc z uvedeného veľký senát správneho kolégia považoval argumentáciu senátu 10S vo vzťahu k druhej nastolenej otázke za správnu.“

33.3 „Vo vzťahu k tretej otázke - posúdenie, či povinnosťou Sociálnej poisťovne v konaní podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z. z. začatého z jej podnetu (ne)možno prehliadať ústavou zaručené základné právo účastníka konania na riadny proces a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR), veľký senát upriamuje predovšetkým pozornosť na právnu úpravu zakotvenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorej každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Uvedenou právnu úpravou ústava zaručuje každému základné právo na súdnu a inú právnu ochranu.

Súčasne veľký senát upriamuje pozornosť na právnu úpravu obsiahnutú v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, dojednaný v Ríme 4. novembra 1950, a ďalšie zmluvné dokumenty na tento Dohovor nadväzujúce publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb. (ďalej len „Dohovor“), ktorý v súlade s právnu úpravou ustanovenou v čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky má prednosť pred zákonmi. Dohovor v čl. 6 stanoví, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Dohovor v čl. 13 ustanovuje, že každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Vychádzajúc z citovanej úpravy ustanovenej tak v Ústave Slovenskej republiky ako aj v Dohovore plynie záver, že každému sa zaručuje právo na súdnu a inú právnu ochranu a teda tým sa mu zaručuje právo

na prejednanie jeho veci v konaní v súvislosti s jeho právom vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom v súlade s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Citovanú právnu úpravu ustanovenú tak v Ústave Slovenskej republiky, ako aj v Dohovore nie je možné opomenúť ani v konaní v zmysle právnej úpravy ustanovenej v §§ 172 a nasl. zákona o sociálnom poistení začatého z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 172 ods. 1 až 5 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom k 31.12.2017 na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje ani na konanie vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom.

V konaní vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia a účastníkov právnych vzťahov starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom Sociálna poisťovňa.

Konanie vo veciach podľa odseku 1 je a) konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len "dávkové konanie"), b) iné konanie (ďalej len "nedávkové konanie").

Predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach.

Predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie 1) v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, 1) pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

Podľa § 184 ods. 8 zákona o sociálnom poistení v platnom znení nedávkové konanie sa začína na základe písomnej žiadosti účastníka konania alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

Podľa § 185 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v platnom znení konanie, ktoré sa začína na podnet organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, je začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne urobila voči účastníkovi konania prvý úkon.

Vzhľadom k uvedenému argumentáciu senátu 10S vo vzťahu k tretej nastolenej otázke veľký senát správneho kolégia považoval taktiež za správnu.“

34. Kasačný súd v danej veci vzhľadom k uvedenému dospel k záveru, že krajský súd v preskúmvanej veci náležite nepostupoval v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl.), keď neposudzoval zákonnosť rozhodnutia žalovanej a postup mu predchádzajúci v rozsahu žalobných dôvodov a v odôvodnení napadnutého rozsudku sa náležite nevysporiadal so zásadnými žalobnými námietkami.

35. Vychádzajúc zo skutkových okolností vyplývajúcich z administratívneho spisu poukázom na právne závery veľkého senátu uvedené vyššie kasačný súd dospel k záveru, že správny súd prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovanej nevenoval dostatočnú pozornosť, keď napadnuté rozhodnutie žalovanej neposudzoval náležite v zmysle právnej úpravy ustanovenej v zákone č. 461/2003 Z. z. v spojení so zákonom č. 578/2004 Z. z. a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, riadne neodôvodnil, ktorým postupom súčasne porušil práva žalobkyne na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, majúce za následok nezákonnosť rozhodnutia správneho súdu. Z uvedených dôvodov najvyšší súd preto námietky žalobkyne uvedené v jej kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako dôvodné. Vzhľadom k uvedenému vyššie kasačný súd vyhovel kasačnej sťažnosti a podľa § 462 ods. 1 SSP napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

36. Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude opätovne preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovanej napadnutého žalobou a postup mu predchádzajúci v rozsahu žalobných dôvodov a v intenciách záverov veľkého senátu vysloveného v uznesení sp. zn. 1Vs 1/2019 z 30. apríla 2019 opätovne posúdiť deň zániku podnikania žalobkyne ako samostatne zárobkovo činné osoby. V novom rozhodnutí vo veci správny súd opäť rozhodne o nároku na náhradu trov konania vrátane o trovách kasačného konania.

37. Najvyšší súd v danej súvislosti súčasne poukazuje na to, že primárne preskúmvajúc zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy, napadnutého žalobou, krajský súd ako súd správny. Úlohou

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu kasačného je preskúmavať vecnú a právnu správnosť rozhodnutí správnych súdov a nie nahrádzať ich prieskumnú činnosť, vrátane odôvodňovania rozhodnutia.

38. Kasačný súd záverom uvádza, že osobitne nerozhodoval o návrhu žalobkyne na priznanie odkladného účinku jej kasačnej sťažnosti z dôvodu jeho neodôvodnenia a vzhľadom na to, že osobitné rozhodovanie o tomto návrhu by bolo z dôvodu rozhodnutia vo veci samej nadbytočné.

39. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.